№ 188 19 ᲓᲔᲙᲔᲜᲘᲡᲗᲕᲔ, ᲡᲐᲛᲨᲐᲑᲐᲗᲘ 1866—1878 19 ᲓᲔᲙᲔᲜᲘᲡᲗᲕᲔ, ᲡᲐᲛᲨᲐᲑᲐᲗᲘ № 188

ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲐ: ᲡᲝᲚᲝᲚᲐᲙᲘᲡᲐ, ᲡᲔᲠᲒᲘᲔᲕᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐᲖᲔ, ᲘᲕ. ᲐᲛᲘᲠᲐᲚᲝᲕᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲨᲘ № 8.

ᲙᲐᲜᲢᲝᲠᲐ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡᲐ: ᲡᲔᲠᲒᲘᲔᲕᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐᲖᲔ, ᲘᲕ. ᲐᲛᲘᲠᲐᲚᲝᲕᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲔᲑᲨᲘ, № 8.

ᲮᲔᲚᲘᲡ-ᲛᲬᲔᲠᲐ მიიღება კანტორაში. Გარეშე მცხოვრებთათვის: Въ Тифлисъ. Въ редакцію газ. „Дроэба“.

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ ᲤᲐᲡᲘ: თვეში წლისა—8 მან., ნ ხევარ წლისა—4 მ.ნ. და 50 კაპ., ოთხის თვის—3 მან.

ᲧᲝᲕᲔᲚ ᲓᲦᲔ ᲝᲠᲨᲐᲑᲐᲗᲘᲡ ᲒᲐᲠᲓᲐ

ᲓᲠᲝᲔᲑᲐ

ᲪᲐᲚᲙᲔ ᲜᲝᲛᲔᲠᲘ ᲦᲘᲠᲡ ᲨᲐᲣᲠᲐᲗ

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ: მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და სხვა ენებზე.

ᲤᲐᲡᲘ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡᲐ: დოდასტრებით ასოზე—1 კაპ., ასო-მთავრულით ტრიქონზე—8 კაპ., ჩვეულებრივის ცალკეოთი—5 კაპ., პატარათი—4 კაპ.

ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲐᲡ ᲣᲤᲚᲔᲑᲐ აქვს გასწოროს და შეამოკლოს დასაბეჭდად გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდელი სტატიები ავტორს არ დაუბრუნდება.

ᲮᲔᲚᲘᲡ-ᲛᲬᲔᲠᲐ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ

„ᲓᲠᲝᲔᲑᲐᲖᲔ“

ᲤᲐᲡᲘ ᲜᲐᲮᲔᲕᲐᲠᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡᲐ (პირველ ივლისიდამ პირველ იანვრამდინ 1879 წლისა) 4 მან. და 50 კაპეიკი. პირველი აგვისტოდამ წლის დამლეევამდინ—4 მან.

ᲮᲔᲚᲘᲡ-ᲛᲬᲔᲠᲐ ᲛᲘᲘᲦᲔᲑᲐ: თფილისში, (სერგიევის ქუჩაზე, ᲘᲕ. ᲐᲛᲘᲠᲐᲚᲝᲕᲘᲡ სახლებში, № 8). ᲫᲐᲚᲐᲥᲡ გარეშე მცხოვრებთათვის ადრესი: *Въ Тифлисъ. Въ редакцію газеты „Дроэба“.*

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝ

ᲓᲦᲘᲣᲠᲘ

*** ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ „ᲒᲝᲚᲝᲡᲨᲘ“ დაბეჭდილია, მთავრობას განზრახვა აქვსო, რომ ბათუმიდამ რკინის გზა ᲤᲝᲗᲐᲛᲓᲘᲜ გამოიყვანოსო.

ᲗᲣ ეს ამბავი გამართლდა, ცხადია, რომ ᲤᲝᲗᲘ მაშინ სრულიად დაეცემა.

*** ᲒᲣᲨᲘᲜ, კვირას, დიდი ამბავი იყო ᲐᲚᲔᲥᲡᲐᲜᲓᲠᲝᲕᲘᲡ ბაღში: ᲫᲚᲐᲥᲛᲐ სამეგრელოს პოლკს გაუმართა სადილი, რომელზედაც დაესწრნენ თ. სვიატოპოლკ-მირსკი და რამდენიმე სხვა ღენერლები და ავრეთვე ქალაქის წარმომადგენელები.

სალდათებისათვის ცალკე იყო სადილი გამართული და აფიცრებისათვის ცალკე; თითო სალდათს ჰქონდათ სადილად: თითო ნაჭერი შემწვარი ხორცი, შაურიანი პური, თითო სტაქანი არაყი, ნახევარი ბოთლი ღვინო, თითო მტევანი ყურძენი და ორ-ორი პაპიროზი. თითო აფიცრის სადილისათვის სამი მანეთი იყო დანიშნული.

სადილის დროს იყო ჩვეულებრივი სადღეგრძელოები და წარმოსთქვეს სიტყვები.

ᲩᲕᲔᲜ გვითხრეს, რომ ხვალ, სამშაბათს, ხელოსნები ქართულ დრუჟინას უმართავენ სადილსაო და ამ ხუთშაბათს კი ისევ ქალაქი გაუმართავს სადილს საპიორებსა და არტილერიასაო.

*** ᲩᲕᲔᲜ შევიტყეთ, რომ სახალხო შკოლების მასწავლებელთა კრებები კვირაში სამჯერ საიდუმლოდ იქნებაო, ე.ი. ამ კრებებზე გარეშე პირები არ დაესწრებიანო, და სამჯერ კვირაში კი ყველას შეუძლიან დასწრებაო.

ᲕᲔᲠ გაგვიგია ამ გვარი განკარგულება ᲗᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ სახალხო შკოლების დირექტორის უფ. სტრელეცკისა; ვერ გაგვიგია ამიტომ, რომ, ჩვენის ᲰᲐᲖᲠᲘᲗ, ამ საქმეში საიდუმლო და დასაფარავი არა უნდა იყოს-რა, და საზოგადოების, გარეშე პირების დასწრება თვით მასწავლებლებისთვისაც და საზოგადოებისთვისაც სასარგებლოდ მიგვაჩნია.

*** ᲠᲣᲡᲘᲓᲐᲜ გვწერენ, რომ ჩვენი სოფელი ერთი უდიდესთაგანი სოფელი არის მთელს ჩვენს (ᲒᲝᲠᲘᲡ) უეზდში და ჯერ შკოლა არა გვაქვსო. ᲐᲛᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲐᲓ კორრესპონდენტს ის გარემოება მოჰყავს, რომ აქაური აზნაურები არც ცხოვრებით და არც განათლებით არ განირჩევიან გლეხებისგანაო, გლეხებს ჩამ-

ᲤᲔᲚᲢᲝᲜᲘ

ᲒᲐᲙᲕᲠᲘᲗᲘ ᲨᲔᲜᲘᲨᲕᲜᲔᲑᲘ *)

(ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲐᲠᲢᲐᲐᲜᲘᲓᲐᲛ)

პირველად მთებზე გვხვდებოდა მხოლოდ მწყემსების ხის კარვები, სადაც დედა-კაცები და ბავშვებიც მოჩანდნენ, და შემდეგ კი ამ უფსკრულ ხევებში სოფლებსაც ეხვდებოდით, სადაც ნათესი ქერები ჯერ ისევ ლურჯები იყვნენ და მოასწრობენ მომკას თუ არა, ღმერთმა იცის. ᲔᲠᲗ ხევში, ზედ გზაზე, მივადექით რამდენიმე კარავს, რომლებშიაც იყვნენ მარტო ბავშვები, დედაკაცები და მოხუცი კაცები, რომელნიც ახლო სოფლიდამ მოსულიყვნენ აქ ცხვრების და თხების საძოვებლად. ᲐᲥ დავისვენეთ. ᲔᲠᲗს ქოხში შეეფდით, სადაც ხბორები, ციკნები და ბატკნები და ბავშვები ერთმანერთში იყვნენ არეულები.

ᲫᲚᲘᲐᲜ გამიკვირდა, როდესაც ჩვენს მისელაზე ახალგაზდა ქალები არამთუ არ დაიმალნენ, არამედ მოგვცვივდნენ და გულ-მოდგინებით დაუწყეს შინჯვა ჩვენ ტანისამოსს, საკ-ვოიაჟს, რევოლვერს და სხ.

პირებიც არა ჰქონდათ ახვეულები და თავისუფლად თამამის ღიმილით ფულებსა გვთხოვდენ. სახით ლამაზები და ისეთი მოსული და მხარ-ბეჭიანი არიან, რომ ჩვენებურ მოსხეპილ ვაჟკაცებს არ ჩამოუვარდებიან.

მაგრამ ტანთ-საცმელი კი მეტის მეტათ აუშნოებს: ამათ ტანისამოსს ძლიან ცოტა აქვთ განსხვავება საზოგადო ოსმალურ მამრობითი სქესის ტანისამოსთან; ისეთივე კურტკა, მხოლოდ ჩითისა, წელზე ისეთივე სქელი სარტყელი, იმ გვარივე ფასონის წითელი ჩითის შარველები კოჭებში შეეწროებული და შეკრული. განსხვავება მხოლოდ იმაშია, რომ ამათ თავებზე რაღაც ჩიქილები აგდიათ და წინ-და-უკან ფართუკებივით რაღაც ფალაები აქვთ ჩამოკიდებული.

რაიცა შეეხება ამათ ზნეობას, ᲚᲐᲖᲐᲠᲔᲡ მარწმუნებდა, რომ ესენი უსირცხვილოები არიან და ძლიან მოსწონთ სომხის და რუსის ვაჟები. რამოდენათ მართალია ᲚᲐᲖᲐᲠᲔᲡ ნათქვამი, ამისი რა მოგახსენოთ...

ᲐᲛᲐᲗᲘ ლაპარაკი ძლიან მიემგზავსება ლეკურს და ᲩᲔᲠᲥᲔᲖᲣᲚ ენას; მაგრამ თათრულიც კი ყველამ იცის. ᲚᲐᲖᲐᲠᲔᲡ შემწეობით, რომელმაც კარგათ იცის თათრული, სომხური, ქართული და რუსული ენები, დაუწყე ლაპარაკი ერთს აქ მყოფ მოხუცს, რომელმაც მიამბო, რომ ესენი ᲫᲣᲠᲗᲘᲡ ᲩᲐᲛᲝᲛᲐᲕᲚᲝᲑᲘᲡᲐᲜᲘ არიან.

— „ᲩᲕᲔᲜᲗᲕᲘᲡ სულ ერთია—მიპასუხა ამან, როდესაც ეკითხე: რუსის ქვეშევრდომლობა გირჩევნია, თუ ᲝᲡᲛᲐᲚᲔᲗᲘᲡᲐ-მეთქი,— ვერც ᲝᲡᲛᲐᲚᲔᲑᲘᲡ ფეხი გეხვდებოდა აქ ჩვენ მთებში და რუსისაც, ვგონებ, ვერ მოგეხვდეს!...

ᲔᲢᲧᲝᲑᲐ, რომ აქაური მცხოვრებნი საშინელ ველურ მდგომარეობაში უნდა იყვნენ; ამას ამტკიცებს ამათი სახეც და თვითეული მოძრაობაც...

ᲐᲥᲔᲓᲐᲛ ერთს მაღალ მთას ამოვედით და შემდეგ კი ნელ-ნელა და ᲪᲝᲢᲐᲝᲢᲐ დადმართზე დავეშვით.

ᲛᲗᲖᲔ ჩავიდა, როდესაც მივედით ᲔᲠᲝᲤᲔᲚᲨᲘ, საიდამაც ᲐᲠᲢᲐᲐᲜᲐᲛᲓᲘᲜ

(*) ᲘᲮᲘᲚᲔ „ᲓᲠᲝᲔᲑᲘᲡ“ № 187.

გონებელი არავინა ჰყავსო. აქაური მღვდელი ერთი ოთხმოცის წლის დაბერებული კაცი არისო და ისეთიც მღვდელიაო, რომ ის თავის ცხოვრებითა და ხასიათით ცუდს მაგალითს თუ სთესს სოფელში, თორემ კარგს იმისაგან ხალხი ვერას შეიძენსო...

*** ჩვენ მივიღეთ გაზეთში დასაბეჭდათ ჩვენი შორაპნელი კორრესპონდენტისაგან შემდეგი წერილი და ამასთან ქვემომოყვანილი განცხადებაც:

„უფ. რედაქტორო! ბოდიშ ამ განცხადებას ადგილი მისცეთ თქვენს პატივცემულ „დროებაში“, იქნება წაიკითხონ ვისიც რიგია და ყურადღება მიაქციონ ამ საგანს; და თუ ისინი არ მიაქცევენ ყურადღებას, ხალხი მაინც შეიტყობს და უბედურებას აიცილებს თავიდამ.“

აი ეს „განცხადება“:

„ᲣᲔᲕᲘᲠᲘᲚᲘᲡ ᲮᲘᲓᲘ ᲘᲡᲔᲗ ᲜᲐᲘᲠᲐᲓ ᲒᲐᲤᲣᲭᲔᲑᲣᲚᲘᲐ, ᲠᲝᲛ ᲐᲓᲕᲘᲚᲐᲓ ᲨᲔᲘᲫᲚᲔᲑᲐ ᲩᲐᲕᲐᲠᲓᲔᲡ ᲙᲐᲪᲘ ᲖᲝᲒᲘᲔᲠᲗ ᲐᲓᲒᲘᲚᲐᲡ, ᲡᲐᲓᲐᲪ ᲤᲘᲪᲠᲔᲑᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲞᲐᲚᲘ ᲓᲐ ᲩᲐᲛᲢᲕᲠᲔᲣᲚᲘ.

„ᲠᲐᲓᲒᲐᲜᲐᲪ ᲐᲛ ᲮᲘᲓᲡ ᲐᲠᲪ ᲞᲝᲚᲘᲪᲘᲐ ᲣᲒᲓᲔᲑᲡ ᲧᲣᲠᲡ ᲓᲐ ᲐᲠᲪ ᲡᲮᲕᲐ ᲕᲘᲜᲛᲔ ᲞᲐᲢᲠᲝᲜᲘ ᲐᲦᲛᲝᲩᲜᲓᲐ, ᲐᲛᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ ᲔᲤᲠᲗᲮᲘᲚᲔᲑᲘ ᲧᲕᲔᲚᲐᲡ, ᲦᲐᲛᲘᲗ ᲜᲣ ᲒᲐᲘᲕᲚᲘᲐᲜ ᲐᲛ ᲮᲘᲓᲖᲔ ᲣᲤᲐᲜᲠᲝᲗ, ᲗᲣ ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲗᲐᲕᲘ ᲛᲝᲫᲣᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲡᲘᲙᲕᲓᲘᲚᲝᲗ ᲒᲐᲛᲝᲛᲔᲢᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲐ ᲐᲥᲕᲗ.“

*** რაჭიდამ გვწერენ, რომ ᲐᲛᲑᲠᲝᲚᲐᲣᲠᲘᲡ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ ᲛᲐᲛᲐᲡᲐᲮᲚᲘᲡᲡᲐ ᲓᲐ ᲡᲣᲓᲘᲐᲛ ᲛᲘᲚᲘᲪᲘᲝᲜᲔᲠᲔᲑᲘᲡ ᲐᲙᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲑᲔᲕᲠᲘ ᲣᲬᲔᲡᲝᲑᲐ ᲛᲝᲣᲮᲓᲔᲜᲘᲐᲗ ᲓᲐ ᲐᲛᲐᲗ ᲑᲝᲠᲝᲢ ᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲯᲔᲠ ᲙᲐᲪᲡ ᲧᲣᲠᲐᲓᲦᲑᲐ ᲐᲠ ᲛᲘᲣᲥᲪᲔᲕᲘᲐᲝ. ᲙᲝᲠᲠᲔᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲢᲘ ᲒᲕᲬᲔᲠᲡ, ᲡᲮᲕᲐᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ, ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ ᲐᲛᲑᲐᲕᲡ:

ᲡᲝᲤ. ᲙᲠᲘᲮᲘᲡ ᲛᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲔᲚᲘᲡ ᲔᲠᲗᲘᲡ ᲒᲚᲔᲮᲘᲡ ᲨᲕᲘᲚᲘ ᲣᲜᲓᲐ ᲒᲐᲔᲣᲧᲕᲐᲜᲐᲗ ᲛᲘᲚᲘᲪᲘᲝᲜᲔᲠᲐᲓ. ᲛᲐᲛᲐᲡ, ᲠᲐᲡᲐᲙᲕᲘᲠᲕᲔᲚᲘᲐ, ᲣᲜᲓᲝᲓᲐ, ᲠᲝᲛ ᲨᲕᲘᲚᲘ ᲒᲐᲔᲗᲐᲕᲘᲡᲣᲤᲚᲔᲑᲘᲜᲐ ᲐᲛ ᲕᲐᲚᲓᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲒᲐᲜ. ᲛᲐᲛᲐᲡᲐᲮᲚᲘᲡᲛᲐ ᲓᲐ ᲡᲣᲓᲘᲐᲛ ᲨᲔᲘᲢᲧᲔᲡ ᲔᲡ ᲓᲐ ᲬᲘᲜᲐᲓᲐᲓᲔᲑᲐ ᲛᲘᲡᲪᲔᲡ ᲒᲚᲔᲮᲡ, ᲠᲝᲛ ᲝᲗᲮᲘ ᲗᲣᲛᲐᲜᲘ ᲛᲝᲒᲒᲕᲔᲪᲘ ᲓᲐ ᲨᲔᲜᲘ ᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲛᲐᲒᲘᲔᲠᲐᲓ, ᲨᲔᲜᲡ ᲫᲛᲘᲡ ᲬᲣᲚᲡ ᲒᲐᲕᲘᲧᲕᲐᲜᲗ ᲛᲘᲚᲘᲪᲘᲐᲨᲘᲝ; ᲔᲡ ᲣᲗᲮᲠᲔᲡ, ᲗᲣᲛᲪᲐ ᲬᲘᲜᲐᲗᲕᲔ ᲘᲪᲝᲓᲜᲔᲜ, ᲠᲝᲛ ᲐᲛ ᲫᲛᲘᲡ-ᲬᲣᲚᲡ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲔᲐᲗᲐᲛᲧᲝᲤᲡ ᲐᲠ ᲛᲘᲘᲦᲔᲑᲓᲜᲔᲜ ᲡᲐᲛᲮᲔᲓᲠᲝ ᲡᲐᲛᲡᲐᲮᲣᲠᲨᲘ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲒᲚᲔᲮᲘ ᲓᲐᲗᲐᲜᲮᲛᲓᲐ, ᲓᲐᲣᲗᲕᲐᲚᲐ ᲝᲠᲛᲝᲪᲘ ᲛᲐᲜᲔᲗᲘ, ᲝᲠᲯᲔᲠᲐᲪ ᲙᲐᲠᲒᲐᲓ ᲒᲐᲣᲛᲐᲡᲞᲘᲜᲫᲚᲓᲐ, ᲓᲐ ᲐᲛ ᲜᲐᲘᲠᲐᲓ, ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲰᲐᲖᲠᲘᲗ, ᲓᲐᲘᲮᲡᲜᲐ ᲨᲕᲘᲚᲘ.

ᲛᲐᲛᲐᲡᲐᲮᲚᲘᲡᲛᲐ ᲒᲐᲘᲧᲕᲐᲜᲐ ᲛᲐᲠᲗᲚᲐ ᲘᲛ ᲒᲚᲔᲮᲘᲡ ᲫᲛᲘᲡ-ᲬᲣᲚᲘ, ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲐᲚᲔ ᲓᲐᲐᲑᲠᲣᲜᲔᲡ ᲓᲐ ᲙᲔᲜᲭᲘ ᲘᲡᲔᲕ ᲘᲛ ᲒᲚᲔᲮᲘᲡ ᲕᲐᲭᲡ ᲮᲔᲓᲐ. ᲛᲐᲛᲐᲡᲐᲮᲚᲘᲡᲛᲐ ᲓᲐ ᲡᲣᲓᲘᲐᲛ ᲐᲥᲪ ᲓᲐᲘᲮᲡᲜᲔᲡ ᲘᲡ: ᲒᲐᲛᲝᲐᲠᲗᲕᲔᲡ ᲝᲠᲛᲝᲪᲓᲐ-ᲝᲠᲘ ᲗᲣᲛᲐᲜᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲐᲒᲘᲔᲠᲝ (ᲑᲐᲓᲐᲚᲘ) ᲓᲐᲘᲥᲘᲠᲐᲕᲔᲡ!...

„ᲓᲠᲝᲔᲑᲘᲡ“ ᲙᲝᲠᲠᲔᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲪᲘᲐ

ᲑᲝᲠᲘ, 12 ᲡᲔᲥᲢᲔᲛᲑᲔᲠᲡ. ᲩᲕᲔᲜᲙᲔᲜ ᲛᲔᲢᲐᲗ ᲪᲣᲓᲘ ᲛᲝᲡᲐᲕᲐᲚᲘ ᲛᲝᲕᲘᲓᲐ ᲬᲔᲚᲡ ᲞᲣᲠᲘᲡᲐ. ᲐᲡᲔ ᲒᲐᲨᲘᲜᲯᲗᲔᲗ, ᲗᲕᲘᲗᲝᲗ ᲙᲐᲚᲝᲡ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲡᲐᲪ ᲬᲘᲜᲐᲗ ᲔᲥᲕᲡᲖᲔ ᲜᲐᲙᲚᲔᲑᲘ ᲙᲝᲓᲘ ᲞᲣᲠᲘ ᲗᲘᲐᲗᲘᲡ ᲡᲐᲕᲐᲚᲘ ᲒᲖᲐ-ᲚᲐ ᲠᲩᲔᲑᲐ, ᲓᲐ ᲒᲐᲓᲐᲕᲘᲡᲬᲧᲕᲘᲢᲔᲗ ᲐᲥ ᲓᲐᲚᲐᲛᲔᲑᲐ.

ᲛᲝᲕᲜᲐᲮᲔᲗ ᲐᲥᲐᲣᲠᲘ ᲑᲘᲖᲑᲐᲨᲘ (ᲛᲐᲛᲐᲡᲐᲮᲚᲘᲡᲘ) ᲓᲐ ᲕᲡᲗᲮᲝᲕᲔᲗ ᲑᲘᲜᲐ. ᲐᲛᲐᲜ ᲨᲔᲒᲕᲘᲧᲕᲐᲜᲐ ᲔᲠᲗᲘᲡ ᲝᲗᲐᲮᲨᲘ, ᲡᲐᲓᲐᲪ ᲨᲘᲜᲐᲣᲠᲘ ᲞᲘᲠᲣᲢᲧᲕᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲑᲐᲕᲨᲕᲔᲑᲘ ᲔᲠᲗᲛᲐᲜᲔᲗᲨᲘ ᲘᲧᲕᲜᲔᲑ ᲐᲠᲔᲣᲚᲜᲘ. ᲡᲬᲝᲠᲔᲗ ᲛᲝᲒᲐᲮᲡᲔᲜᲝᲗ, ᲗᲣᲛᲪᲐ ᲛᲔᲪ ᲐᲛ ᲞᲘᲠᲣᲢᲧᲕᲔᲑᲗᲐᲜᲐ ᲕᲐᲠ ᲨᲔᲖᲓᲘᲚᲘ, ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲔᲮᲚᲐ ᲠᲝᲒᲝᲠᲪᲐᲠᲐᲪ ᲐᲠ ᲛᲔᲡᲘᲐᲛᲝᲜᲐ ᲐᲛᲐᲗᲒᲐᲜ ᲐᲛ ᲡᲐᲮᲚᲨᲘ ᲓᲐᲧᲔᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲡᲣᲜᲘ ᲓᲐ ᲐᲛᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ ᲘᲡᲔᲒ ᲒᲐᲠᲗᲔ ᲕᲘᲠᲩᲘᲕᲔ ᲦᲐᲛᲘᲡ ᲒᲐᲢᲐᲠᲔᲑᲐ. ᲚᲐᲖᲐᲠᲔᲛ ᲙᲘ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲘᲢᲔᲗ ᲛᲘᲗᲮᲠᲐ—ᲬᲣᲮᲐᲜᲓᲔᲚᲡ ᲡᲘᲪᲘᲕᲔᲡ, ᲐᲛ ᲞᲘᲠᲣᲢᲧᲕᲔᲑᲔᲑᲛᲐ ᲤᲔᲮᲘᲗ ᲠᲝᲛ ᲒᲐᲛᲡᲠᲘᲡᲝᲜ, ᲘᲡ ᲛᲘᲠᲩᲔᲕᲔᲜᲘᲐᲜᲝ...

ᲩᲕᲔᲜᲡ ᲛᲐᲡᲞᲘᲜᲫᲔᲚᲡ ᲫᲐᲚᲘᲐᲜ ᲒᲐᲣᲙᲕᲘᲠᲓᲐ ᲩᲔᲛᲘ ᲒᲐᲠᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲚᲔᲑᲐ.

— ᲛᲘᲥᲔᲚ-ᲑᲔᲒᲘ (ᲛᲘᲮᲔᲘᲚ ᲛᲔᲤᲘᲡᲝᲕᲘ) ᲓᲐ ᲨᲔᲠᲘᲤ-ᲑᲔᲒᲘ (ᲮᲘᲛᲨᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘ) ᲡᲣᲚ ᲐᲥ ᲩᲐᲛᲝᲮᲢᲔᲑᲘᲐᲜ ᲮᲚᲛᲔ ᲓᲐ ᲔᲒ ᲒᲐᲜᲐ ᲘᲛᲐᲗᲨᲔ ᲓᲘᲓᲘ ᲙᲐᲪᲘᲐᲝ?! ᲛᲣᲑᲜᲔᲑᲝᲓᲐ ᲚᲐᲖᲐᲠᲔᲡ.

ᲐᲥ ᲣᲜᲓᲐ ᲨᲔᲕᲜᲘᲨᲜᲝ, ᲠᲝᲛ ᲮᲨᲘᲠᲐᲓ ᲛᲔᲡᲛᲝᲓᲐ ᲒᲖᲐᲖᲔ ᲛᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲚᲔᲑᲘᲡᲒᲐᲜ Უ. ᲛᲔᲤᲘᲡᲝᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲮᲘᲛᲨᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲮᲡᲔᲜᲔᲑᲐ. ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲘᲡᲔ ᲣᲧᲕᲐᲠᲗ ᲧᲕᲔᲚᲐᲡ ᲓᲐ ᲘᲡᲔᲗᲘ ᲙᲔᲗᲘᲚ-ᲛᲝᲬᲘᲤᲔᲑᲘᲗ ᲘᲮᲡᲔᲜᲘᲔᲑᲔᲜ ᲐᲛᲘᲡ ᲡᲐᲐᲗᲘᲡ ᲡᲐᲕᲐᲚᲘ ᲒᲖᲐ-ᲚᲐ ᲠᲩᲔᲑᲐ, ᲓᲐ ᲒᲐᲓᲐᲕᲘᲡᲬᲧᲕᲘᲢᲔᲗ ᲐᲥ ᲓᲐᲚᲐᲛᲔᲑᲐ.

ᲛᲝᲕᲜᲐᲮᲔᲗ ᲐᲥᲐᲣᲠᲘ ᲑᲘᲖᲑᲐᲨᲘ (ᲛᲐᲛᲐᲡᲐᲮᲚᲘᲡᲘ) ᲓᲐ ᲕᲡᲗᲮᲝᲕᲔᲗ ᲑᲘᲜᲐ. ᲐᲛᲐᲜ ᲨᲔᲒᲕᲘᲧᲕᲐᲜᲐ ᲔᲠᲗᲘᲡ ᲝᲗᲐᲮᲨᲘ, ᲡᲐᲓᲐᲪ ᲨᲘᲜᲐᲣᲠᲘ ᲞᲘᲠᲣᲢᲧᲕᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲑᲐᲕᲨᲕᲔᲑᲘ ᲔᲠᲗᲛᲐᲜᲔᲗᲨᲘ ᲘᲧᲕᲜᲔᲑ ᲐᲠᲔᲣᲚᲜᲘ. ᲡᲬᲝᲠᲔᲗ ᲛᲝᲒᲐᲮᲡᲔᲜᲝᲗ, ᲗᲣᲛᲪᲐ ᲛᲔᲪ ᲐᲛ ᲞᲘᲠᲣᲢᲧᲕᲔᲑᲗᲐᲜᲐ ᲕᲐᲠ ᲨᲔᲖᲓᲘᲚᲘ, ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲔᲮᲚᲐ ᲠᲝᲒᲝᲠᲪᲐᲠᲐᲪ ᲐᲠ ᲛᲔᲡᲘᲐᲛᲝᲜᲐ ᲐᲛᲐᲗᲒᲐᲜ ᲐᲛ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ, ᲠᲝᲛ ᲛᲘᲙᲕᲘᲠᲡ—ᲠᲘᲗ ᲓᲐᲘᲛᲡᲐᲮᲣᲠᲐ ᲐᲛᲐᲗ ᲛᲮᲠᲘᲕ ᲔᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲘ ᲓᲐ ᲠᲐ ᲜᲐᲘᲠᲘ ᲮᲐᲡᲘᲐᲗᲘᲡᲐ ᲙᲐᲪᲘ ᲣᲜᲓᲐ ᲧᲣᲕᲔᲡ ᲘᲡ, ᲠᲝᲛ ᲐᲛ ᲮᲐᲚᲮᲖᲔ ᲔᲡᲔᲗᲘ ᲫᲠᲘᲔᲚᲘ ᲐᲦᲑᲔᲭᲓᲘᲚᲔᲑᲐ ᲛᲝᲣᲮᲓᲔᲜᲘᲐ. ᲚᲐᲖᲐᲠᲔᲛ ᲡᲐᲧᲕᲔᲓᲣᲠᲘᲗ ᲡᲗᲥᲐ, ᲠᲝᲛ ᲩᲕᲔᲜᲛᲔ ᲕᲘᲜᲛᲔᲛ ᲠᲝᲛ ᲮᲛᲐ ᲒᲐᲡᲪᲔᲡ ᲐᲛᲐᲗᲐ, ᲛᲐᲨᲘᲜᲕᲔ ᲛᲔᲤᲘᲡᲝᲕᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲘᲗ ᲓᲐᲔᲛᲣᲥᲠᲔᲑᲘᲐᲜᲝ. ᲮᲘᲛᲨᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ ᲙᲘ ᲣᲤᲠᲝ ᲔᲨᲘᲜᲘᲐᲜᲗ, ᲕᲘᲓᲠᲔ ᲣᲧᲕᲐᲠᲗ.

ᲩᲕᲔᲜᲛᲐ ᲛᲐᲡᲞᲘᲜᲫᲚᲛᲐ ᲒᲕᲘᲐᲜᲑᲝ, ᲠᲝᲛ ᲘᲡᲘᲜᲘ ᲐᲠᲘᲐᲜ ᲗᲣᲠᲥᲛᲔᲜᲔᲑᲘ. ᲐᲛᲐᲗᲡᲐ ᲓᲐ ᲝᲡᲛᲐᲚᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲠᲬᲛᲣᲜᲝᲑᲐᲨᲘ ᲪᲝᲢᲐ ᲠᲐᲦᲐᲪ ᲒᲐᲜᲡᲮᲕᲐᲕᲔᲑᲐᲐ; ᲐᲛᲐᲗ ᲫᲐᲚᲘᲐᲜ ᲔᲯᲐᲕᲠᲔᲑᲐᲗ ᲝᲡᲛᲐᲚᲔᲑᲘ. ᲐᲛᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ ᲠᲣᲡᲔᲑᲘᲡ ᲥᲕᲔᲨᲔᲕᲠᲓᲝᲛᲚᲝᲑᲐ ᲣᲮᲐᲠᲘᲐᲜᲗ, ᲓᲐ ᲔᲨᲘᲜᲘᲐᲜᲗ ᲘᲡᲔᲕ ᲝᲡᲛᲐᲚᲔᲑᲘᲡ ᲮᲔᲚᲨᲘ ᲐᲠ ᲩᲐᲕᲪᲔᲕᲘᲔᲓᲔᲗᲝᲗ.

— ᲨᲔᲜᲘ ᲛᲢᲔᲠᲘ, ᲗᲥᲕᲐ ᲩᲕᲔᲜᲛᲐ ᲛᲐᲡᲞᲘᲜᲫᲔᲚᲛᲐ,—ᲘᲡᲔᲕ ᲝᲡᲛᲐᲚᲔᲑᲡ ᲠᲝᲛ ᲓᲐᲕᲠᲩᲔᲗ, ᲛᲠᲗᲚᲐᲓ ᲧᲔᲚᲔᲑᲡ ᲓᲐᲒᲔᲭᲠᲘᲐᲜ ᲓᲐ ᲡᲣᲚ ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲐᲓ ᲒᲐᲒᲕᲐᲜᲐᲓᲒᲣᲠᲔᲑᲔᲗ.

ᲗᲣᲛᲪᲐ ᲗᲐᲗᲠᲣᲚᲐᲓ ᲚᲐᲞᲐᲠᲐᲙᲝᲑᲔᲜ ᲔᲡᲔᲜᲘ, ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲔ ᲨᲔᲕᲔᲜᲘᲨᲜᲐ, ᲠᲝᲛ ᲑᲔᲕᲠᲡ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚ ᲡᲘᲢᲧᲕᲔᲑᲡ ᲮᲛᲐᲠᲝᲑᲔᲜ; ᲛᲐᲒ. ᲮᲨᲘᲠᲐᲓ ᲛᲔᲡᲛᲝᲓᲐ: „ᲤᲘᲜᲗᲘ“, „ᲑᲘᲫᲘᲐ“ ᲓᲐ ᲡᲮᲕᲐᲜ. ᲨᲔᲮᲔᲓᲣᲚᲝᲑᲘᲗᲐᲪ ᲡᲐᲙᲕᲘᲠᲕᲔᲚᲐᲓ ᲛᲘᲔᲛᲡᲒᲐᲕᲡᲔᲑᲘᲐᲜ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲔᲑᲡ...

თი საათის სავალი გზა-ლა რჩება, და გადავსწყვიტეთ აქ დაღამება.

მოვნახეთ აქაური ბიზბაში (მამასახლისი) და ვსთხოვეთ ბინა. ᲐᲛᲐᲜ ᲨᲔᲒᲕᲘᲧᲕᲐᲜᲐ ᲔᲠᲗᲘᲡ ᲝᲗᲐᲮᲨᲘ, ᲡᲐᲓᲐᲪ ᲨᲘᲜᲐᲣᲠᲘ ᲞᲘᲠᲣᲢᲧᲕᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲑᲐᲕᲨᲕᲔᲑᲘ ᲔᲠᲗᲛᲐᲜᲔᲗᲨᲘ ᲘᲧᲕᲜᲔᲑ ᲐᲠᲔᲣᲚᲜᲘ. ᲡᲬᲝᲠᲔᲗ ᲛᲝᲒᲐᲮᲡᲔᲜᲝᲗ, ᲗᲣᲛᲪᲐ ᲛᲔᲪ ᲐᲛ ᲞᲘᲠᲣᲢᲧᲕᲔᲑᲗᲐᲜᲐ ᲕᲐᲠ ᲨᲔᲖᲓᲘᲚᲘ, ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲔᲮᲚᲐ ᲠᲝᲒᲝᲠᲪᲐᲠᲐᲪ ᲐᲠ ᲛᲔᲡᲘᲐᲛᲝᲜᲐ ᲐᲛᲐᲗᲒᲐᲜ ᲐᲛ ᲡᲐᲮᲚᲨᲘ ᲓᲐᲧᲔᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲡᲣᲜᲘ ᲓᲐ ᲐᲛᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ ᲘᲡᲔᲒ ᲒᲐᲠᲗᲔ ᲕᲘᲠᲩᲘᲕᲔ ᲦᲐᲛᲘᲡ ᲒᲐᲢᲐᲠᲔᲑᲐ. ᲚᲐᲖᲐᲠᲔᲛ ᲙᲘ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲘᲢᲔᲗ ᲛᲘᲗᲮᲠᲐ—ᲬᲣᲮᲐᲜᲓᲔᲚᲡ ᲡᲘᲪᲘᲕᲔᲡ, ᲐᲛ ᲞᲘᲠᲣᲢᲧᲕᲔᲑᲔᲑᲛᲐ ᲤᲔᲮᲘᲗ ᲠᲝᲛ ᲒᲐᲛᲡᲠᲘᲡᲝᲜ, ᲘᲡ ᲛᲘᲠᲩᲔᲕᲔᲜᲘᲐᲜᲝ...

ᲩᲕᲔᲜᲡ ᲛᲐᲡᲞᲘᲜᲫᲔᲚᲡ ᲫᲐᲚᲘᲐᲜ ᲒᲐᲣᲙᲕᲘᲠᲓᲐ ᲩᲔᲛᲘ ᲒᲐᲠᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲚᲔᲑᲐ.

— ᲛᲘᲥᲔᲚ-ᲑᲔᲒᲘ (ᲛᲘᲮᲔᲘᲚ ᲛᲔᲤᲘᲡᲝᲕᲘ) ᲓᲐ ᲨᲔᲠᲘᲤ-ᲑᲔᲒᲘ (ᲮᲘᲛᲨᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘ) ᲡᲣᲚ ᲐᲥ ᲩᲐᲛᲝᲮᲢᲔᲑᲘᲐᲜ ᲮᲚᲛᲔ ᲓᲐ ᲔᲒ ᲒᲐᲜᲐ ᲘᲛᲐᲗᲨᲔ ᲓᲘᲓᲘ ᲙᲐᲪᲘᲐᲝ?! ᲛᲣᲑᲜᲔᲑᲝᲓᲐ ᲚᲐᲖᲐᲠᲔᲡ.

ᲐᲥ ᲣᲜᲓᲐ ᲨᲔᲕᲜᲘᲨᲜᲝ, ᲠᲝᲛ ᲮᲨᲘᲠᲐᲓ ᲛᲔᲡᲛᲝᲓᲐ ᲒᲖᲐᲖᲔ ᲛᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲚᲔᲑᲘᲡᲒᲐᲜ Უ. ᲛᲔᲤᲘᲡᲝᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲮᲘᲛᲨᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲮᲡᲔᲜᲔᲑᲐ. ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲘᲡᲔ ᲣᲧᲕᲐᲠᲗ ᲧᲕᲔᲚᲐᲡ ᲓᲐ ᲘᲡᲔᲗᲘ ᲙᲔᲗᲘᲚ-ᲛᲝᲬᲘᲤᲔᲑᲘᲗ ᲘᲮᲡᲔᲜᲘᲔᲑᲔᲜ ᲐᲛᲘᲡ

ᲛᲔᲝᲠᲔ ᲓᲦᲔᲡ ᲓᲘᲚᲐ ᲐᲓᲠᲘᲐᲜ ᲨᲔᲣᲓᲔᲥᲘᲗ ᲒᲖᲐᲡ ᲓᲐ ᲨᲣᲐᲓᲦᲔ ᲘᲥᲜᲔᲑᲝᲓᲐ, ᲠᲝᲓᲔᲡᲐᲪ ᲐᲛᲝᲕᲔᲓᲘᲗ ᲔᲠᲗ ᲛᲗᲐᲖᲔ, ᲡᲐᲘᲓᲐᲛᲐᲪ ᲓᲐᲕᲔᲮᲔᲓᲔᲗ ᲨᲐᲠᲨᲐᲜᲓᲔᲚᲡ ᲑᲠᲫᲝᲚᲘᲡ ᲕᲔᲚᲡ. ᲐᲛ ᲐᲓᲒᲘᲚᲡ ᲣᲭᲘᲠᲐᲕᲡ ᲓᲐᲪᲔᲛᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲥᲕᲐᲑᲘᲗ ᲛᲝᲗᲘᲗᲘᲡ ᲕᲔᲚᲡ. ᲐᲛ ᲐᲓᲒᲘᲚᲡ ᲐᲠᲡᲐᲓ ᲐᲠ ᲛᲝᲩᲩᲜᲔᲑᲡ ᲗᲔᲗᲠᲘᲡ ᲓᲐᲪᲔᲛᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲒᲐᲛᲝᲚᲘᲡ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪ ᲠᲝᲒᲝᲠᲪᲐᲠᲐᲪ ᲐᲠᲐᲜᲘᲠᲘᲡ ᲮᲐᲡᲘᲐᲗᲘᲡᲐ ᲙᲐᲪᲘ ᲣᲜᲓᲐ ᲧᲣᲕᲔᲡ ᲘᲡ, ᲠᲝᲛ ᲐᲛ ᲮᲐᲚᲮᲖᲔ ᲔᲡᲔᲗᲘ ᲫᲠᲘᲔᲚᲘ ᲐᲦᲑᲔᲭᲓᲘᲚᲔᲑᲐ ᲛᲝᲣᲮᲓᲔᲜᲘᲐ. ᲚᲐᲖᲐᲠᲔᲛ ᲡᲐᲧᲕᲔᲓᲣᲠᲘᲗ ᲡᲗᲥᲐ, ᲠᲝᲛ ᲩᲕᲔᲜᲛᲔ ᲕᲘᲜᲛᲔᲛ ᲠᲝᲛ ᲮᲛᲐ ᲒᲐᲡᲪᲔᲡ ᲐᲛᲐᲗᲐ, ᲛᲐᲨᲘᲜᲕᲔ ᲛᲔᲤᲘᲡᲝᲕᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲘᲗ ᲓᲐᲔᲛᲣᲥᲠᲔᲑᲘᲐᲜᲝ. ᲮᲘᲛᲨᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ ᲙᲘ ᲣᲤᲠᲝ ᲔᲨᲘᲜᲘᲐᲜᲗ, ᲕᲘᲓᲠᲔ ᲣᲧᲕᲐᲠᲗ.

ᲩᲕᲔᲜᲛᲐ ᲛᲐᲡᲞᲘᲜᲫᲚᲛᲐ ᲒᲕᲘᲐᲜᲑᲝ, ᲠᲝᲛ ᲘᲡᲘᲜᲘ ᲐᲠᲘᲐᲜ ᲗᲣᲠᲥᲛᲔᲜᲔᲑᲘ. ᲐᲛᲐᲗᲡᲐ ᲓᲐ ᲝᲡᲛᲐᲚᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲠᲬᲛᲣᲜᲝᲑᲐᲨᲘ ᲪᲝᲢᲐ ᲠᲐᲦᲐᲪ ᲒᲐᲜᲡᲮᲕᲐᲕᲔᲑᲐᲐ; ᲐᲛᲐᲗ ᲫᲐᲚᲘᲐᲜ ᲔᲯᲐᲕᲠᲔᲑᲐᲗ ᲝᲡᲛᲐᲚᲔᲑᲘ. ᲐᲛᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ ᲠᲣᲡᲔᲑᲘᲡ ᲥᲕᲔᲨᲔᲕᲠᲓᲝᲛᲚᲝᲑᲐ ᲣᲮᲐᲠᲘᲐᲜᲗ, ᲓᲐ ᲔᲨᲘᲜᲘᲐᲜᲗ ᲘᲡᲔᲕ ᲝᲡᲛᲐᲚᲔᲑᲘᲡ ᲮᲔᲚᲨᲘ ᲐᲠ ᲩᲐᲕᲪᲔᲕᲘᲔᲓᲔᲗᲝᲗ.

— ᲨᲔᲜᲘ ᲛᲢᲔᲠᲘ, ᲗᲥᲕᲐ ᲩᲕᲔᲜᲛᲐ ᲛᲐᲡᲞᲘᲜᲫᲔᲚᲛᲐ,—ᲘᲡᲔᲕ ᲝᲡᲛᲐᲚᲔᲑᲡ ᲠᲝᲛ ᲓᲐᲕᲠᲩᲔᲗ, ᲛᲠᲗᲚᲐᲓ ᲧᲔᲚᲔᲑᲡ ᲓᲐᲒᲔᲭᲠᲘᲐᲜ ᲓᲐ ᲡᲣᲚ ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲐᲓ ᲒᲐᲒᲕᲐᲜᲐᲓᲒᲣᲠᲔᲑᲔᲗ.

ᲗᲣᲛᲪᲐ ᲗᲐᲗᲠᲣᲚᲐᲓ ᲚᲐᲞᲐᲠᲐᲙᲝᲑᲔᲜ ᲔᲡᲔᲜᲘ, ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲔ ᲨᲔᲕᲔᲜᲘᲨᲜᲐ, ᲠᲝᲛ ᲑᲔᲕᲠᲡ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚ ᲡᲘᲢᲧᲕᲔᲑᲡ ᲮᲛᲐᲠᲝᲑᲔᲜ; ᲛᲐᲒ. ᲮᲨᲘᲠᲐᲓ ᲛᲔᲡᲛᲝᲓᲐ: „ᲤᲘᲜᲗᲘ“, „ᲑᲘᲫᲘᲐ“ ᲓᲐ ᲡᲮᲕᲐᲜ. ᲨᲔᲮᲔᲓᲣᲚᲝᲑᲘᲗᲐᲪ ᲡᲐᲙᲕᲘᲠᲕᲔᲚᲐᲓ ᲛᲘᲔᲛᲡᲒᲐᲕᲡᲔᲑᲘᲐᲜ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲔᲑᲡ...

ქ. გორში რომ მიზძანდებოდეთ, დანიშნული ფასი არის 49 კაპ.; ის ათ შაურს და ხან მეტს იღებს. ეს, რასაკვირველია, რამდონიმე კაპეიკის აღება მცირედი ფულია; მაგრამ მცირედიდგან დიდი ჯამი შესდგება.

მიხეილ ლაჯღებაშვილი

ქუთაისი, 16 სექტემბერს. ჩვენი მილიციონერები, რომელნიც ბოლოს იყვნენ გაწვეულნი, დაბრუნდნენ დიდის სიხარულით. ადრე გაწვეული მილიციონერებიც ფოთიდამ ქუთაისში გადმოიყვანეს; ისინიც ძლიერ სიხარულით მოვიდნენ ქუთაისში.

ბევრი არის მათში დაჯილდოებული. ვინც ჩხუბში დაკოდილა ანუ ფეხი სტკივა, ანუ ხელი აქვს გაფუჭებული, სრულებით არ სწუხს; თითქოს ყველას გეუბნება:

— „შემხედეთ, მე გახლავარ ჩხუბში დაკოდილიო!“

მაგრამ მე ვნახე ერთი მილიციონერი რკინის გზის სტანციაზე ქუთაისში, რომელიც წელ-მოტეხილი ეგდო ძირს საცოდავათ. ეს მილიციონერი არის გვარათ პერანიძე. ყველა დაკოდილებთან ლაპარაკი სასიამოვნო არის, როდესაც ისინი ჩხუბის ამბავს მოგიყვებიან, და ამისთვის ვკითხე მას—თუ სად დაიკოდა.

— მე არსად არ დავკოდილვარ ჩხუბში, მომიგო იმან.

— აბა რა დაგემართა მაგ წელზე, რომ სწორა დგომა გიჭირს?

— ეს, ბატონო, უჩენიაზე დამემართა. ჩვენი აფიცერი ძლიერ ფიცხელი და ახირებული კაცია. ის რუსულათ მეუბნებოდა რაღაცას უჩენიაზე და მე ვერ გავიგონე კარგად და ვერ ავასრულე; მომვარდა, მომგლიჯა თოფი ხელიდამ და ისეთი ჩამკრა წელში, რომ მოვიშალე წელში, და, მგონია, ხერხემალი გამიტეხა. . აქვე წავიქეცი. წამიყვანეს საავათმყოფოში; მაგრამ არც მოვკვდი და არც დავრჩი: დავდივარ ესე. იმ აფიცერმა აღმითქვა, ჯვარზე წარგადგენო, მაგრამ ჯერ არაფერი არ მომსვლია. არც გამიშვა შინ და არც ვარგვარ აქ და რა ვქნა—არ ვიცი. ახლა ბევრს მეფერება; მაგრამ რათ მინდა? მე კი მომკლა-და. ამისი შემხედვარე ბევრი გაიპარა შინ ჩვენი მილიციონერები. ათას წილათ გვირჩევნოდა ჩხუბში შესვლა უჩენიაში წასვლას. ბატონო, ყვირიან რუსულათ და რა ვიცით ჩვენ რუსული. იმას უნდოდა, რომ ყოლიფრათ გავწვრთნილიყავით ნახევარ თვეში და განა შეიძლება ეს? ყველაზე უბედურება ის არის, რომ ჩვენი კაცები იყვნენ აფიცრები და ასე საძაგლად გვეკიდებოდნენ.

ამ დროს სამი ზარი დაჰკრეს; ჩვენ წამოვედით რიონის სტანციაზე და ის იქ დავტოვე. ბევრს რამეს მეტყოდა; მაგრამ დრო აღარ იყო ლაპარაკის. მაგრამ რაც სთქვა, ისიც ღირსია ყურადღებისა. . . . .

X.

უცხო ქვეყნები

საფრანგეთი

რუსულ გაზეთს „გოლოსში“ დაბეჭდილია შემდეგი საყურადღებო დეპეშა 10 ენკენისთვეს ვენიდამ მიღებული:

„ინგლისი და ავსტრო-ვენგრია თანდა-თან უფრო უახლოვდებიან, უმეგობრდებიან ერთმანერთს. გერმანიასა და განსაკუთრებით რუსეთს კი ავსტრია როგორღაც განზე, მტრულად უყურებს. მეორე მხრით ცხადათ აღმოჩნდა ახლა, რომ ინგლისსა და საფრანგეთს შუა კავშირი და კარგი მოწყობილება ჩამოვარდა; ამბობენ, რომ ინგლისი ტუნისის დაპყრობის ნებას აძლევს საფრანგეთსაო; ამბობენ აგრეთვე, რომ საფრანგეთმა, ინგლისის შემწეობით ტუნისის ბეისთან მოლაპარაკება დაიწყოვო“.

გერმანია

მოგეხსენებათ, რომ გერმანიის რეიხსტალში (პარლამენტში) ამ ჟამად იმ კანონის პროექტზედ არის ლაპარაკი, რომელიც თ. ბისმარკმა შეადგინა და რომლითაც შევიწროებულნი და მოსპოლნი უნდა იქმნენ გერმანიაში სოციალიზმის მიმდევარი პირები.

თუმცა უმთავრესი ჰაზრი ამ პროექტისა თითქო ის არის, რომ სოციალისტები მოსპოს გერმანიაში, მაგრამ ამ კანონით პოლიციას და მთავრობას ისეთი უფლება ეძლევა, რომ იმას შეუძლიან ყოველის მხრით შეავიწროვოს ხალხი, ოსპოს ყოველიგვარი კრებები, შეამციროს ჟურნალ-გაზეთების თავისუფლება და სხვ. და სხვ.

ეს არის იმის მიზეზი, რომ თუმცა ახლად-შედგენილი რეიხსტალის მომეტებული ნაწილი წევრები დაუძინებელი მტრები არიან გერმანიის სოციალ-დემოკრატების პარტიისა, მაგრამ ამ ახალ კანონს მაინც ეწინააღმდეგებიან.

ამ კანონის პროექტზე მოლაპარაკების დროს, სხვათა შორის, თ. ბისმარკმაც წარმოსთქვა რეიხსტალში გრძელი სიტყვა, რომელშიაც ის ამტკიცებდა, რომ სოციალისტების განზრახვა ის არისო, რომ ყოველი საზოგადო წესი მოსპონ, სახელმწიფო წყობილობა

აქ თითქო თავის ღლეში არა მომხდარარაო.

აგერ აღმოსავლეთის მხრივ გულიავერდისკენ, ის მთა, საიდამაც ლორისმელიქოვი ათვალიერებდა არტაანის სიმაგრეებს. აღიძრა ჩემში წარსული მოგონებეები, ბევრი ვუცქირე ამ მთას; მაგრამ აღარც კურდღელი წამოვარდა და აღარც ზარბაზნის ყუმბარა სადმე დაეცა..

მხოლოდ მოჩანან ჰაერში ყვავები და სვავები, რომელნიც თითქო თავს ევლებიან უპატრონოდ დაშთენილს წარსული ომის გმირების ძვლებს...

ძირს მოჩანან თეთრად ჩვენი ჯარების ბანაკები და თოფის ტკაცი-ტკუცის მაგივრად მოისმის ტრუბების „ტრუტრუ!“

მივეცი თავი შვებას და ფიქრი-ფიქრზე და კითხვა-კითხვაზე აირივნენ ჩემს თავში.. რამოდენა საუკეთესო, ნორჩი ძალა დაინთქა აქა და რისთვის, რომელი მაღალი კეთილ-შობილური მიზნისთვის?......

მაშ რა მიზანი და დანიშნულება აქვს ომს?....

ამ ფიქრებიდამ გამომიყვანა ერთმა ხანში შესულმა და ძრიელ სახე-მეტყველიანმა მგზავრმა მოლლამ, რომელიც ჩამოხტა ცხენიდამ და ჩვენს ახლო მისცა თავი მოსვენებასა.

მიუახლოვდით მე და ლაზარე ამას და დაუწყეთ ბასი წარსულ ომზე.

მოლლა საშინელი ფანატიკოსი რამ აღმოჩნდა და დიდ ხანს არ გაავრცელა ჩვენთან ლაპარაკი.

„—რას გიკვირთ არტაანის აღება! შვითხრა იმან. არტაანი თქვენ კი არ აიღეთ, აი ამან აიღო და მიხეილ მეფისომა. ნუ გიკვირთ, შვილო ჩემო, დაუმატა წინასწარმეტყველურის ხმით. შენ გეტყობა ქართველი უნდა იყო და აი გეტყვი განგების ნებას: ეს ადგილი, რომელზედაც შენ სდგეხარ, ოდესმე ეკუთნოდა შენთა წინაპირთა, რომელთაც მრავალი სისხლი დაუღვრიათ აქ. ამის დასამტკიცებლად გეტყვი, რომ თვით არტაანში ეხლაც ნახავთ თქვენი დიდი თამარ მეფისაგან აშენებულს ციხეს. აგერ—ნიშნები თქვენის აქ უფლებისა!—მიმითითა აოხრებულ ნასოფლარებზე და იქ მდგომ ეკკლესიის ნანგრევებზე. „თვით მაგ. ნასოფლარის სახლები ამტკიცებენ, რომ ეს ადგილი ქართველთა ტომს ჰკუთვნებია. აგერ აიმ იდგილას, ეხლაც „მინდაშენს“ ეძახიან, აიგერ იმას „საფუხავი“ ეწოდება, აგერ მესამე და მეოთხე „საზარა“ და „ვერანა“... ჩემი წინაპარნიც თქვენი ტომისანი ყოფილან. მაგრამ, დახე ღვთის განგებას! ძალითა და ნებითა მასითა დაიპყრეს ოსმალთა, აგვეხილა მისივე ძალით თვალები, დაგვიხსნა ურწმუნოებისაგან და მოგვანიჭა მართალი და ჭეშმარიტი სარწმუნოება.. ახლა ჩვენი ცოდვებისათვის დაგვსაჯა ყოვლად—ძრიელმა უფალმა და მათ მოსანანიებლად ჩაგვყარა თქვენს ხელში.. აი ასე ტრიალებს ბედის ჩარხი! დღეს თქვენ დაგრჩათ აქაურობა, ხვალ სხვას დარჩება. ღვთის ნებაა ყოველივე, მისი ნების წინააღმდეგი არაფერი ხდება წუთისოფელში...

ამ სიტყვებით ჩამოისო ჭალარა წვერზე ხელი, ადგა და გაგვშორდა.

ჩვენც გამოვემგზავრეთ და ერთი საათის შემდეგ მოვადექით თვით არტაანს.

ჭია-ჭამია

(დასასრული შემდეგ №-ში)

დაარლვიონ, ხელმწიფეები და მდიდრები ამოჟლიტონო და სხვ. და სხვ., და ამის გამო ურჩევდა რეიხსტალს, რომ მიიღონ ეს მთავრობისაგან წარმოდგენილი სოციალისტების წინააღმდეგი კანონი.

ტელეგრამმები

(ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

ლონდონი, 14 სექტემბერს. აქ მოვიდა სიმლიდამ ტელეგრამმა, რომ, თუმცა ინგლისის მთავრობა ავღანისტანის სამზღვარზე ჯარებს აგროვებს და საომრად ემზადება, მაგრამ ჯერ ომს არ დაიწყებსო: ჯერ სანამ ავღანისტანს გამოუცხადებს ომს, დახედავს—თუ როგორ მოიქცევა ავღანისტანის ემირი და რას იტყვის ისაო.

ცეტინიე, 14 სექტემბერს. გაზ. „გოლოსში“ დაბეჭდილია შემდეგი დეპეშა: ჩრდილოეთ ალბანიის კათოლიკები, რომელნიც ჩერნოგორიის ახალს სამზღვარზე სახლობენ, აცხადებენ, რომ ისინი გადმოესახლებიან ჩერნოგორიის სამთავროში, თუ ეს სახელმწიფო იმათ სარწმუნოებას არ შეეხება და იმდენსავე მიწას მისცემენ იქ, რამდენიც თავის ქვეყანაში აქვთ.

პეტრბურღის ბირჟა, 16 სექტემბერს

(ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

	მან.	კაპ.
ბანკის ბილეთები:		
პირველი გამოცემის —	96	75
მეორესი — — — —	96	„
მესამესი — — — —	95	50
მეოთხესი — — — —	96	„
აღმოსავლეთის — —	92	75
ოქრო, 1/2 იმპერიალი —	8	—
თფილ. თავად-აზნ. ბანკის გიროს ფურცელი— —	„	„
შინაგანი 5% სესხის ბილეთები:		
პირველი სესხის — —	232	25
მეორე სესხის — — —	22	50

1 მანეთი ღირს:

ლონდონი— —	24	37	პენსი
ამსტერდამი— —	123	24	ცენტი
ბერლინი— — —	207	50	პფენიგი
პარიჟი — — —	256	„	სანტიმი

განცხადებანი

ფოჩტის გამგეობა აცხადებს, რომ გასული 16 აგვისტოდამ დაწყებული ახალ-სენაკსა და ზუგდიდს შუა მუდამ დღე ფოჩტის ომნიბუსები დაიარება. ახალ-სენაკიდამ მუდამ დღე დილის 8 საათიდამ გადის ომნიბუსი და 1 საათზე და 45 მინუტზე ზუგდიდში მიდის; ზუგდიდიდამ კი გამოდის ნაშუადღევის 2 საათზე და ახალ-სენაკში საღამოს 7 საათზე და 30 მინუტზე შემოდის. (3—3)

ამ წლის 1 ოქტომბრიდამ შემდეგ ქალაქებში თფილისიდამ გასაგზავნ დეპეშებში—20 სიტყვაში—გადახდება, 1 მანეთის მაგიერად, 50 კაპეიკი: თფილისიდამ: აბაზ - თუმანში, ალექსანდრაპოლში, ახალციხეში, ბორჯომში, ვლადიკავკაზში, გროზნაში, ელისავეტპოლში, ეფრემოვკაში, ზაქათალაში, ყარსში, ქედაბეგში, ქუთაისში, ნუხაში, ჩახატაურში, ხასავ - იურტში, ერივანში, ეჩმიაძინში, აჯამეთში, ბეჟათუბანში, ბელაგორში, ძირულაში, ფონში და მორალისში. (3—3)

გამოვიდა და ისყიდება

„თამარ ბატონიშვილი“

ხუთ-მოქმედებიანი დრამმა საქართველოს მე-XIII საუკუნის ცხოვრებიდამ, გადმოკეთებული გრ. რჩეულოვის რომანიდგან „საქართველოს თამარ ბატონიშვილი“

კ. მესხისაგან.

ისყიდება: თფილისში—ყველა წიგნი მაღაზიებში,

ქუთაისში—ანტ. ლორთქიფანიძის ბიბლიოთეკაში.

ფასი ყველგან ექვსი შაური.

16-ს აგვისტოდამ გაიხსნა

ქ. ქუთაისში

„წიგნის მაღაზია“

სადაც ისყიდება ყოველ-გვარი **სახელმძღვანელო წიგნი** (учебники), რუსულსა და ქართულს ენაზე. გარდა სახელმძღვანელო წიგნებისა „**მაღაზიაში**“ ისყიდება სხვა ყოველ-გვარი საკითხავი წიგნებიც, აგრეთვე რუსულსა და ქართულს ენაზე.

ამავე მაღაზიაში იმყოფება ქუთაისის განყოფილება კავკასიის სამასწავლებლო უწყების კომმისსიონერის ვ. ვართანოვის წიგნის მაღაზიისა.

მაღაზია იმყოფება: მიხაილოვის ქუჩაზე, უ. ხარაზოვის სახლებში, კლუბის ქვემოთ.

ისყიდება პარტიითა და თითო კულითაცა **თამბაქო**, მახორკა, ნაკლებ ფასათ.

ადრესი: გალერეი არწრუნისა, № 146.

ივანე ალხაზოვი.

რკ. გზა.	დილა.		საღამ.		II კ.		III კ.	
					მ.	კაპ.	მ.	კაპ.
თფილისი . .	9	21	5	18				
მცხეთა . . .	10	11	6	27	-	68	-	38
გორი. . . .	11	58	9	43	2	40	1	33
ხაშური. . .	1	29	11	57	3	92	2	18
სურამი. . .	1	44			4	42	2	46
ყვირილა . .	5	49			5	81	3	23
რიონი . . .	6	57			6	75	3	75
სამტრედია .	7	51			7	73	4	29
ახალ-სენაკი	8	43			8	57	4	76
ფოთი . . .	9	50			9	75	5	42
ფოთი . . .	9	3						
ახალ-სენაკი	10	14			1	18	-	66
სამტრედია .	11	5			2	6	1	14
რიონი. . .	12	13			3	4	1	69
ყვირილა . .	1	18	ღამე.		3	98	2	21
სურამი . . .	5	12	1	10	5	33	2	96
ხაშური . .	5	39	1	37	5	84	3	24
გორი . . .	7	5	4	8	7	36	4	9
მცხეთა . . .	8	50	6	59	9	8	5	4
თფილისი. .	9	31	7	56	9	75	5	42

ტელეგრაფი

ოცი სიტყვა თფილისიდამ:	მან	კაპ.
ქუთაისს, ფოთს	1	—
გორს, დუშეთს, სიღნაღს . .	—	50
როსტოვს, ოდესას, მოსკოვს	2	—
პეტერბურღს, ვარშავას . . .	2	—
ოსმალეთში, შვეიცარიაში.	3	—
იტალიაში და საფრანგეთში .	3	50
ინგლისში	3	75

ფოჩტა

ა) თფილისიდამ: სამზღვარ გარეთ, ქუთაისს, რუსსეთს—ყოველ დღე კვირას გარდა. ზუგდ. ორშ. და ხუთშ. ოზურ.—პარასკ. და ორშ. ახეთს—სამშ. და შაბ. ბ) ქუთაისიდამ: თფილისისა და ფოთისაკენ—ყოველ დღე, კვირას გარდა. ოზურგეთს—ორშ. და პარასკ.

წიგნის გაგზავნა რუსეთში და სამზღვარ გარეთ:	კაპ.
ღია წიგნი	4
დ.ბ. ჭდილის (ხამი მისხალი) .	8

მაზანდა

თფილისი, 15 სექტემბ.	მან	კაპ
ფქვ. თეთ. ბანჯრხა, ფთ.	1	65
ფქვილი წითელი . . .	1	40
ქერი ფუთი	1	30
ბამბა ერევნისა, ფუთი .	7	50
— ამერიკისა, ფუთი . .	8	50
ბაპენტილი ბამბა ფუთი.	10	—
მატყლი თუშური ფუთი	8	—
— თარაქამისა ფუთი . .	4	50
აბრეშუმი ნუხური სტ .	2	—
ქონი, ფუთი	5	50
ქონის სანთელი ფუთი .	8	40
სტეარინის სანთელი, ფთ.	12	20
ხორცი ძროხისა, ლიტ	—	81
— ცხვრისა, ლიტრა . .	—	90
სპირტი ვედრო . . .	4	80
შაქარი, გროც. ფუთი, .	7	50
— ფხვნილი ფუთი . . .	6	—
ყავა გრგვილი, გირვ . .	—	70
ჩეთი ქუნჯუთისა ფუთი.	14	—
თამბაქო, საშუალო ფთ.	12	—

თფილისის სამკურნალო

ერევნის მოედანზე, წინამძღვაროვის სახლებში.

ავათმყოფებს მიიღებენ ყოველს დღე დილის 9 საათიდამ 1-მდინ.

ორშაბათს: ვერმიშევი და გარალევიჩი—შინაგ. ავათ., ქიუჩარიანცი—საჯარო ექიმი და საშვილოს ოპერაციები.

სამშაბათს: ვერმიშევი—შინაგ. ა. ბ ხუტოვი—საბებიო და ბავშვის, პეუნოვი—თვალის.

ოთხშაბათი: ვერმიშევი შინაგანი.

ხუთშაბათს: ვერმიშევი—შინაგ., ქიუჩარიანცი—სიფილიტიკური და საშარდე ორგანების.

პარასკევს: ვერმიშევი-შინაგ., ა. ბახუტოვი—საბებიო ქალისა და ბავშვების.

შაბათს: ვერმიშევი შინაგ., და პეუნოვი—თვალისა.

Дозволено цензурою. Тифлисъ 18 Сентября 1878 г. Типографія Меликова. გამომცემ. ს. მელიქიშვილი. რედაქტორი ს. მესხი.